

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 2. Comoda Paupertatis spiritus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

e Luc 14. 31

5.

f 2. Cor. 8. 2

Ibi 2. 2.

q. 134. a. 2

Gregorius) nudi cōtra nudos Dæmones pugnet; & si ituri sint, e committent bellu aduersus Regē qui cū viginti milibus venit ad se, renouent on: mibi: quæ p- fident: hæc enim renouatio est virtus & arma potētissimæ, ad eos vincēdos.

Sed his addamus: si præclarum est, cor à diuitijs, quæ possidentur, eximè habere, vt eas distribuatur: multò præclarior esse, ita auullum ab eis habere: simul & semel omnes distribuatur. opere ipso veritatem & perfectionem ostendēs exuri ab eis affectus. Et merito Apostolus: f *Fideles Macedoniam habent*, quod liberaliter distribuere quæ habebant: eò quod cor haberent ab eis expeditum; & cupiditatem bene mortificatam. Quam mortificationem S. Thoma) vocauit Apostolus *altissimam paupertatem*. Quantò igitur altius cēfenda est paupertas Apostolica, adeò mortificans cupiditatem: vt quæque habet, nihil sibi referuās largiatur pauperibus? si virtus magnificentiæ non excellit ordinariam liberalitatem, quod multatū diuitiarum affectū moueretur; impellat verò ad sumptuosas faciendas expensas: quàm heroica cēfenda est Religiosi magnificentiā, quæ vno actu adeò sumptuoso omnia quæ habet, exponit, traditq; pro Christo: & idem faceret etiam si totius mundi haberet diuitias? Et si magnæ misericordiæ est, pauperibus dare reddere omnes ac fructus agrorum suorum: ipsos tantum retinens fundos, vt plures beat, quod largiatur: quantò erit maior misericordiā dare eisdem etiam solos agros & stabilia bona; seque ipsum ad paupertatē redigere, vt possit pauperes locupletare? Hoc totum est procul dubio adeò difficile ac rorū principuè inter diuites: vt liceat repetere illud Ecclesiastici: *Quis est hic & habebimus eum? Fecit enim mirabilia in vita sua*. Quamuis diuinę vocatiōis gratia viam hanc reddiderit faciliorem: eò quod ipsemet noster Saluator exemplo suo nos præcedat, eam eligens tanquam gloriofiorem ac securiorem præclarissimum promittit præmium, possessionem regni cælestis.

§. 2. *Commoda paupertatis spiritus.*

1. a Ro. 14. 16

Tr. 3. c. 10

ac 14. 6

Tr. 4. c. 9.

EX HIS deducere licet excellentias alias & commoda paupertatis spiritus in eo regno contenta, quod Deus illi promittit: cuius possessio incipit in hac vita, finitur verò in altera a *Regnum Dei*, in hac vita ad *fructu pax, & gaudium in Spiritu Sancto*, cum centuplo eius, quod relinquere quemadmodum superius fuit explicatum. Sed applicando paupertati quæ speciatim illi competit ex hoc regno cælorum, est aduertendum: Iustitiam quæ pars est huius regni esse duplicem: alteram generalem, quæ impellit fugiendum omne malum; & præstandum quicquid est bonum: ac præmium non est vna virtus, sed omnium coniunctio, quam vocamus sanctitatem, castitatem, & pulchritudinem animæ; alteram specialem, quæ vnicuique tribuit quod suum est: Deo enim dat, quod est Dei; Cæsari, quod est Cæsaris; & proximo, quod est proximi. Vtraque autem hæc iustitia oritur ab heroica pa-

perare, quam dicimus spiritus: tam enim illa quam reliquæ septem beati-
 tudines procedunt (vt ait S. Thomas) ab Spiritus Sancti inspiratione, quæ
 stimulat ad eas excellenter exercendas. Et hoc modo est veluti fundamen-
 tum & radix septem reliquarum. Et (quemadmodum ait Sanctus Ambrosius)
) est mater & genitrix reliquarum virtutum. Sed quomodo est earum
 mater? Num quod earum nouercam cupiditatem iugulet? aut quod pecuniã
 quæ contrariorum victorum est elca, remoueat? Aut, quod turbationum &
 auaritarum spinas euellat, quæ sementem diuinarum inspirationum, fructus
 bonorũ operũ producentium suffocant? An quod dignus sit, spiritualia bona
 recipere, qui temporalia contemnit? An, quod imminuendo cupiditatẽ,
 Charitas augeatur, quã reliquæ omnes virtutes comitantur? An, quod illa sit
 porta, per quã ipsam Religionẽ ingredimur, in qua ocs illæ addilectur? His-
 ce lex titulis paupertas est mater, quæ eas gignit; nutrix, quæ fouet; pædago-
 gus, qui a illas gubernat; protectrix, quæ semper defendit; & murus, qui vn-
 dique illas ambit ac munit. Si Apostolus dicit: *radicem omnium malorũ esse*
cupiditatem: (vt suo loco explicauimus) cur paupertatẽ spiritus non vocamus
 radicem omnium bonorum? nõ solũ quod abscindat maledictam illam ra-
 dicem, & innumera mala culpa ac pœna; quæ profert. Sed etiã quod quem-
 admodã radicem arborem, eiusq; fructus alit, ac nutrit: ita paupertas spiritus,
 quæ meritis est ditissima, alit, nutritq; arborem virtutũ; & opera, quæ ab eis
 promanant. Ac propterea Pater noster S. Ignatius commendauit nobis, vt
 paupertatem tanquam matrem diligereamus. Et idem hortatur S. Bonauen-
 tura in suis Meditationibus. Quid autem est illam diligere sicut matrem: nisi
 in ea dilectione omnes conditiones esse debere, quas perfectus amor boni
 filij erga bonam suam matrem exigit? Dando operam, vt amor ipse, tener
 sit, efficac; & qui magni fiat: nec humanum aliquod commodum quærens; ac
 perseuerans vsq; ad mortem. Tunc autem verus eris pauper spiritu; cum,
 hoc modo tuus spiritus dilexerit paupertatem; gaudens plurisq; eam facies
 quam diuitias omnes terrenas; & in rebus omnibus illam reuerã quærens,
 nõ proposito tibi aliquo alio commodo, aut motiuo: quã velle ipsum Do-
 minũ imitari qui voluit esse pauper, vt sua paupertate nos locupletaret, spe-
 rantes de eius liberalitate, quod quod fuerimus pro eius amore pauperiores
 in bonis temporalibus; eod faciet nos in spiritualibus ditiores. Ex quo fit, vt
 quemadmodum mundi huius diuitiæ secum adferunt honorem, & glori-
 am, saturitatem ac delicias, & facultatem ad omnia illa comparanda, quæ pe-
 cuniæ obediunt: ita, qui amore CHRISTI eas contemnit, comparat
 sibi diuitias spiritus, cum centaplo maiori gloria, saturitate, delitijs, ac po-
 tentia. Orationi enim pauperis qui suam fiduciam in Deo collocauit, obe-
 diant omnia promptius, quã pecuniæ; descenduntque de caelo ingentes

1. 2. q. 29. a. 1

Li. 3. in Luc.

S. Aug. l. 8. c. 29. 36.

b. 1. Ti. 1. 10. To. 2. tract. 2. c. 9

Conf. p. 3. c. 1. 5. 21. in Med. c. 44.

c. 2. Cor. 2. 9.

2.

Homil. 47
in Matth. 47

gratia; ac dona ad eius animam exornandam, ac ditandam. o felicem voluntarij pauperis animam! quæ (vt ait S. Chryostomus) elucet sicut aurum splendet sicut gemma; floret sicut rosa; tota pulchra est, elegans & gratiosa.

Non timet Dæmones, quia in ea non inueniunt, unde illam arripiant; contra Deo semper assistit: nunquam enim ei occluditur porta; nec sicut homo uiuit, sed sicut Angeli, non indiget seruis, aut mancipijs: nam eius mancipijs sunt passionēs, & cogitationes, quæ regnis omnibus dominatur; non habet thesauros terrenos, sed cælestes: ad quos non accedit tinea, nec fur, nec anxia huius vitæ sollicitudo. Nec solum tres aut triginta cistas habet, quæ non caperent eius diuitias: sed tantam habet copiam, vt mundum vniuersum nihil faciat: & quicquid in terra est, ipsi sunt ludibria puerorum, & rote puerulæ, quicquid enim tale est, in eius opinione neque esse quidem, multo minus constantiâ, aut pretium, & valorẽ vllum habet. Quod si tibi optio daretur,

Hom. ult. in
Matth. 48

regna vel principatus terrenos, cum omnibus mundi thesauris ac delitijs; an tu sanctam paupertatem eligeres: verè tibi dico: quod confestim hanc caperis, si tamen cognouisses eius pulchritudinem. Propterea S. Petrus Apostolus

d. Act. 3. 6.

de ea gloriabatur, cum claudo dixit: *d argentum & aurum non est mihi, sed quicquid autem habeo, hoc tibi do: in nomine Iesu Christi, surge & ambula.* Quis vellet

optet huiusmodi verbum proferre? Contemne igitur aurum & argentum, quod in tua est potestate; & quamuis non possis dicere claudo; surge: tu

propterea desines esse beatus, sicut ipse Apostolus: cuius felicitas non in re fuit posita, quod claudos sanauerit; sed quod omnia reliquerit, vt Christus sequeretur. Qui non dixit eis: qui miracula ediderit, centuplũ accipiet, & vitam æternam possidebit, sed: qui omnia reliquerit amore mei: quare iam acciet Sancto Petro similem: hoc enim opus est Apostolicum; in quo debent

postolos imitari, vt præmium consequaris illis promissum & oblatum. Quod si Deus liberum tibi faceret, vt fanum posses in aurum conuertere; aurum

contemnere sicut fanum; hoc secundum deberes eligere. nam paupertatem in anem te fortè faceret, & cupidum; secundum autem, sanctum redderet gloriosum. Hæc in substantia Sanctus Chryostomus.

3. SED vterius progreditur sancti huius eloquentia in extollenda paupertate, dum respondet obiectioni seculariũ, eandem horrenti, quod eam videant miserijs ac doloribus refertam, ob dolorem rerum temporalium. Quos, vt à tali deceptione educat, paupertatem ipsam comparat

e Dan. 3. 20

ad fornacem illam Babylonicam, in quam coniecti fuerunt tres illi pueri, eò quod illam auream noluerint adorare, quæ idolum significat & cupiditatem dicitur

E. om. 4.
in Matth.
Vide etiam
S. Bonan. in

rum, & honorũ huius sæculi. Deueniamus, inquit, ad fornacem paupertatis, & aspiciamus ambulantes in igne cum magna securitate; calcantes

colla, qui pecunijs confidunt: videbimus rem quandam nouam & stupendam

rem quandam nouam & stupendam

rem quandam nouam & stupendam

hominem cantantem in fornace, Deoque gratias agentem in medio ignis
ligatum, qui in extrema paupertate non cessat à diuinis laudibus: quemad-
modum tres illi pueri. Porius vincula eius soluantur, & flamma extingui-
tur; aut si non extinguitur, maiori certè prodigio ignis induit naturam fon-
tis, & coris officio fungitur: vt apparet in ijs, qui Euangelicam perfectio-
nem sectantur. Hi enim magis exultant in sua paupertate, quàm diuites in
suis diuitijs. Quis autem ros iucundior esse potest, quàm tali cupiditate nõ
comburit? Quemadmodum autem illi pueri, Regis mandatum contemnen-
tes, fuerunt ipsomet Rege gloriosiores ac celebriores: ita, si tu ex corde
despicias huius mundi diuitias: eris toto mundo pretiosior, ac celebrior:
sicut illi sancti, *quibus dignus non erat mundus*. Si itaq; bonis cœlestibus di-
gnus esse vis: contemnas bona præsentia: sic enim fiet, vt hic magnis virtuti-
bus splendeas, & postea ingentibus præmijs afficiaris. Hæc S. Chrysosto-
mus: cuius comparatio valde affinis est sententiæ illi, quam Deus per Isaiam
populo suo dixit: *Elegi te in camino paupertatis*. Quemadmodum enim ex
camino ignis prodeunt metalla puriora, & tres pueri prodierunt gloriosio-
res & splendidiores: ita iusti ex camino paupertatis prodeunt puriores, &
in virtutibus omnibus splendidiores: & in ipsa miseria ingens sentientes
gaudium; quia etiam in ipsa recipiunt centuplum.

DENIQUE, qui tantam habet cordis fortitudinem, vt res omnes amore
Christi contemnat, transseatque per ignem paupertatis, gaudens ex ijs, quæ
in ea patitur: is aliam magnanimitatem ad eam excelsam consequitur, vt om-
nibus mundi Monarchis superior euadat. Quam magnanimitatē verbo ex-
plicauit Apostolus, dicens: *g Nihil habentes & omnia possidentes*. Quæ sententiæ
etiam repugnare sibi inuicem videantur: quàm tamen prior clara est & aper-
ta, tam secunda est firma ac certa; ob multos titulos, quibus illa inniitur.
Primus est: eò quòd non iudicet, veras esse terrenas *diuitias*, sed *fallaces &*
mendaces: siquidem eas ita Christus Dominus noster appellauit; vt ad-
uertit sanctus Gregorius; ideoque generoso corde nõ pluris eas facit, quàm
cloacæ alicuius sordes, & *istercora*; neque etiam si defint, pauperem se existi-
mat: modò spirituales habeat diuitias, quæ verè sunt diuitiæ; quarum tan-
tium possessione, cum omni veritate dicit, se res omnes possidere. *Secundus*
titulus est, eò quòd, rebus omnibus relictis, idem solatium & animi quie-
tem sentiat: quam eas possidendo habuisset, in d. centuplo maiorem, vt lu-
pra fuit dictum. Cum igitur homines non rerum, quas habent, possessione
satiantur; sed voluptate, quæ ex ea possessione afficiuntur: (nam si eas o-
dissent, statim vellent eas abijcere) planè efficiatur eum omnia possidere, qui
eadem afficitur oblectatione, quæ ex earum possessione oriretur. *Tertius* ti-
tulus, & quidem efficacior, est: eò quòd omnia, quæ deserit, inuenit ac pos-

ira de pau-
perate
Christi.

Hebr. 11. 38

Isa. 4. 8. 10

4.

2. Co. 6. 10

Mat. 13. 22

Homil. 5. in
Euangel.
i Phil. 3. 8.

In ligno vi-
ta tract. de
pauper. c. 2
Epist. ad
Pamach. in
Regul. c. de
Paup. lect. 2.
in 1. Cor. c. 6
Serm. 21 in
Cans.
k Rom. 8. 18
Clim. grad.
17.

1 Mas. 6. 25.

Apud S. Bo-
nan. tract.
de Pan.
Christi.

m 1. Co. 6. 10

n Pro. 13. 7.

fidet multò excellentiùs in solo Deo, qui est ipsi omnia in omnibus. Semper
(vt ait S. Laurentius Iustinianus) tuta est paupertas Christiana; quia ei est
concessum, vt in rerum vniuersarum Domino omnes possideat. Christus
(ait S. Hieronymus) est res omnes: ac proinde, qui eas deserit pro Christo,
omnes in eo inuenit. Et sufficienter diues est, qui est cum Christo pauper. Et
S. Thomas ait; qui sunt Christi, res eius pro suis habent: & cum Christo ha-
beat & possideat omnes: idèd & ipsi eas in Christo possidènt. *Quarta* utilitas
est: quòd (vt ait S. Bernardus) res omnes huius mundi ipsi sunt vsui, & ad o-
mnia vtilitatem faciunt, iuxta illud Apostolici: *Diligentibus Deum omnia con-
suntur in bonum.* Homines huius mundi, cum diuitias possident, sunt man-
ciat spiritu pauperes, easdem contemnentur sunt Domini; nec illis deest
quicquam ex necessarijs ad vitam ducendam: èd quòd omnes suas carnis
paternam Dei prouidentiam coniecerint, *Qui* (vt ait S. Chrysost.) in se re-
pit, sternere illis quotidie mēsam, & ex proprijs diuitijs, granarijs, & cellarijs
iustam portionem ad eorum alimentum præscribit. *Respicite* (ait Saluator
noster) *(Volatilia, celi: quoniam non serunt, neq. metunt, neq. congregant in horrea
& Pater vester celestis pascit illa.* Et quæ ista sunt volatilia celi, ait S. Augustinus
pauperes spiritu? qui deponentes graue rerum terrenarum pondus, volunt
ad cælestes. Hos alit Deus D. N. non minori cum prouidentia, quam volatilia
talia campi. Nam quemadmodum agricolæ, qui terram colunt, seminant, &
frumenta colligunt: quamuis præcipuè pro seipsis laborent: etiam volatilia
participant de eorum labore; ita laborum hominum secularium in diuitijs
acquirendis participes fiunt pauperes sine proprio labore: ita disponunt
prouidentia diuina: vt illi sustententur. Nec propterea laboratibus sunt on-
tosi, sed vtilis valde: plura enim illis dant, quam ab eis accipiant, iuxta illud
Apostolici: *m quasi egeutes, multos autem locupletantes: nò solum quòd sperant
les gratiæ ac virtutum diuitias eis communicemus: sed etiam quòd inuitiam
& respectu nostri, & ob temporale bonum, quod nobis impertunt, Deus
illos propter orationes nostras, tum bonis tēporalibus ditat, tum a magno
liberat miserijs. Ex quo apparet, quàm merito dixerit Salomon: n *Est qui
diues, cum nihil habeat; & est quasi pauper, cum in multis diuitijs sit.* Nam peccator
ctus Religiosus, cū nihil tēporaliū habeat diues est in spiritualibus; & diues
huius sæculi est tanquā pauper: quia nò est suis diuitijs, contentus; neq. vtilitatis
illarum nouit: & maius illi adfert tormentum propria cupiditas eius, quam
ipsi deest; quàm solatium & quietem possessio eius, quod habet. Quæ
modum enim felicius est, qui non sitit: etiam si aqua illi desit; quàm sitis
picus, qui graui premitur siti, etiam si copiam habeat aquæ: èd quòd non
tietur etiam si plurimum bibat: ita est felicius pauper, nihil desiderans, quam
te plura semper cupiente; cuius cupiditas nunquam satiatur.*